

تۆرك يوردى

ناشرى : تۆرك يوردى

مدبرى : آق چوره اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۱ صاينى ۱ ۵ مارت ۱۳۳۱ يىل ۴ جاد ۸ صاينى ۷۹

④

۱۳۳۰ سنه سی

اولیسی سنه نك سیاست عمومی سه دائر یازدیغمز اجماله « ۱۳۲۹ سنه سی،
اوروپا سیاست عمومی سه نقطه نظرندن پك چوق و پك مهم واقعه لرله طولو
سنه لر دن صاییل مقده دره جله سیله باشلامش و مقاله مزده « اوروپا ییلر کندیلرینك
ایقاع ایتدکلری بالقان یانغینی نهایت کندیلرینه ده سرایت ایده جك دیه قور-
قارق ، ۱۳۲۹ سنه سی متادی تلاش و هیجان ایچنده ، کچیردکلرینی و « پك
قورقچ و قایعك متقرب الحلول اوله سندن مصرانه بحث ، ایدیلدیکنی سویله یوب
نهایت « ۱۳۳۰ سنه سه ده عمومی بر اوروپا محاربه سی کورمکسزین داخل ،
اولدیغیزی ، بلکه بر آاز سوینه رك قید ایتشدك .

۱۳۳۰ سنه سه عمومی اوروپا حربی کورمکسزین داخل اولدقه سه ده ،
۱۳۳۱ سنه سی جهان حربینك بوتون دنیایی قاپلایان ولوله ، اندیشه واضطرابلری
آره سنده ادراك ایلوروز . بر عرقل تاریخی فضایح بر جنایت صورتندم نقل
ایدوب ، دیگر بر عرقل غننه سی علوی بر قهرمانلق دیه حکایه ایله جك قانلی
بر حادته ، اوتوز قرق ییلدن بری طویلانان حسد و خصومت یغینلرینك مصدا
دمه سی تعجیل ایتدی: تموزك اورطه لرندم اوروپانك بویوکلکی کوچوکلکی یدی
دولتی بر بریله دو گوشمه یه ، بوغوشمه یه باشلادیلر؛ الك اوزاق شرقك ژاپونیاسی ده
خصوصی منفعتلرینی کوزمه ده رك بوتزاعه قاریشدی . فرانسه اختلالیله قورسیقه لی
توره دینك قویاردینی فورطنه دن بری ، اوروپا بر بویله هنکامه ده ها کورمه مش ایدی .
کچن سنه نك اجمالنده دیوردق که: « آوروپا دولتلرینك کندی آره لرندم کی
مناسبتلری تعیین ایده رك حیات داخلیه لرینه اجرای تاثیر ایله ین اسباب و عواملک
الك مهمی شرق مسائل سی دره . حیات ، معیشت حتی ذوق و سفاقت نزاعی
اونلری بومسأله نك حلقه شرق و اجبار ایله مکده دره . لکن بومسأله ، شرقك
طلسمی خزینه لر کی کندیسیله مشغول اولانلردن دکلر قدر قان ایستهر .
بالقان حربی ، شرق مسأله سنك طلب ایتدیکی قانلی آیینك بر مقدمه سندن

عبارتدی . ۱۳۲۹ سنه سی تورکاری آوروپادن سوروب جیقارمه یه جالیشانلر متفقین جنراللرندن زیاده ائتلاف مثلث دیپلوماتلری ایدی . ائتلاف واتفاق پیشدارلرینی چارپشدره رق قوتلرینی دنه دیلر . یونان و صربک غلبه سی فرانسیز و روسلر کندی ظفرلری کی آلقیشلادیلر . بونکچوندرکه اولیسی سنه دن بحث ایدرکن آرمسرك قلیجی تام بر ییل اوروپانک باش اوستنده اصلی قالدیغنی سویلشدک . نهایت کچن ییلک اورطه سنده ، صرب اختلاجیلرینک بومبا وقور شونلری ، بلکه ده عدالت الهیه یی تمیل ایدن او قورقونج قلیجک اینجه باغلرینی قوپاریویوردی ..

شرق مسأله سی زمان و مکانده پک کنیشدر ، قرملری احاطه ایدن صولری آندیریر . اوقیانوسک صولری داراله داراله داردانل و بوسفور اینجه کیردیکی کبی ، شرق مسأله سی ده عثمانلی پایتختک بو ایکی قابوسنه صیقشمشدر . شرق مسأله سنک دوکومی بوغازلرده در . روسیه لر چاری ، صرب قارده شلرک آلمان و ماجارلر طرفدن ایزلمه سنه مانع اولق بهانه سیله عسکرلرینه حرکت امری ویریرکن ، ویانه و برلینه کیرن مظفر اوردو-نک طوبلری ، پروسیا قلعه لرینک دیوارلریله برلکده استانبول و چناق قلعه بوغازلرینی اتساع طیمیسنه قاتان دیپلوماتی سیدلرینی ده ییقمش اوله جغه قانعدی . آوستریا و ماجارستانک امدادینه قوشان آلمان قیصری ، اسلاو تهلهکسه قارشى جرمن و بلکه بوتون اوروپا مدنیتی قورومیه جالیشمقوله برابر ، انکشاف اقتصادینه اک موافق میدان صایدیغنی دولت عثمانیه نک و بر قسم اسلام عالمک آز جوق استقلال و تمامیتینه ده تأمین خدمت ایتمک استیوردی . روسیه ، کونیسبرغ ، طورن و برژمیشل قلعه لرینک طوب دومانلری آرقه سندن آیاصوفیه نک قبه سی ، مرمره نک ماوی آینه سی ، آق دکزک بیاض آمله لرینی کوریور ، فرانسه ، میچ و استرازبورغک سقوط طبله سوریه و فلسطین یولینک آچیله جغنی تحیل ایدیوردی . انکلیزلره دنیانک هر طرفده اوکلرینه چیقان آلمانلری یورمرو قلابوب زده لملکه کره ارضی برفوت بول کی آیاقلری آلتنده اویناته جق قدر سربست قلاجلرینه امیندیله . انکلتزه ، هیچ اولمازسه بر مدت ایچون ، جهانک حاکمی کسینلجه نظرنده

هندك امتداد طيعيسى اولان عراق و بين النهرينى ، مصر ك امنيت واسايشنه الزم اراضى* مباركه و حجازى حكم و نفوذى آتته آ المقده، بالطبع كيكيميه جكدى . ۱۳۲۹ ده تصارلانان آساي عثمانينك اقتصادى نفوذ منطقه لرينه آريله سنك سياسى بر تقسيم ماهيتنى اكتساب ايله مه سنه آرتق مانعلر قالماش بولنه جكدى . الحاصل ائتلاف مثلك و يماق لر ينك حرب عموميدن اومدق لرى مال غنيمتك بلكه اك ياغلى پارچه سى شرق قريب اوله جكدى ؛ جهان حربى ده قسماً بزم يورغان ايچون قوشمى شدى . بو ، بويله ايكن دولت عثمانيه نك حربيه اشتراك ائتمه سى هيچ قابل اوله بيلير ميدى ؟ بر درجه يه قدر بزم حياتمز ، يورديمز ، استقلالمز ، استقبالمز اوزرينه چيقان غوغايه ييانجى و سيرجى قالممز ، حتى جائز اوله بيلير ميدى ؟ .. صرف عسكرى و سوق الجيش بر نقطه نظر دن ده دولت عثمانيه نك ۱۹۱۴ - ۱۹۱۵ حربى سنده بي طرف قالمه سى امكان خار جنده ايدى ؛ موضع جغرافيمز اقتضاسى ، بي طرف لغمزى بيله مطلقا طرفين دن برى له نه قوللا نمق مجبور يتده قالا جقدق ؛ ائتلاف مثلك قواى بحريه جه تفوق ، روسيه نك قومشولنى ، رسمى بي طرف لغمزك فعلاً اونلر له نه بوزوله سنى انتاج ايله جكدى : عثمانلى پادشاهنك سرايى او كندن ائتلاف مثلك دولت لر ينك حرب كميلرى ايله مهمات حربيه نقله لرى فاصله سز بر كچيد رسمى ياپوب طوره جقاردى ؛ و حرب ائتلاف مثلك نفعنه ختام بولدق دن صوكرمه ده بو كچيدك نهايتى كلمه جكدى . عثمانلى پايتختى ، ايكنى طرف دن قابوسى قيريش ، هر كسك سلمه السلام دولاشدق لرى صاحب سز بر قوريدوره دونه جكدى . بونسكه برابر حقوق بين الدولك وجودينه اينسانق صفوتى هنوز غائب ائتمه مش اولان حكومت عثمانيه ، حربك ابتدا سنده بي طرف لغى محافظه ايله بيلمك اميدى نى بسلوردى . بر چوق شيلرى دكيشديره جك اولان بو عظيم حربك خاطره سى اولق اوزره قايتولا سيونلرك العاسنه قرار ويرمه سى ده صلح پرور لكى نك بارز بر دليلى ايدى . لكن حقيقت روز كارينك عفيف بر ضربه سى و بوتون بو طاتلى خيال و اميد دومانلرينى بر آنده داغيتى ويردى : قومشومز روسيه نك بوغاز مدخله قدر ياقلا شوب بزي آ تشدن بر دائره ايله اويمز ده حبسه قالمشمه سى عثمانلى طوبلرينى آ تشلدى ؛ قربان بايرامك ايلك كونندن اعتباراً ، دولت عثمانيه

فعلاً دنیانك اك بويوك دولتلرندن اوچيله حربه كيرشمش اولدى. برقاچ كون صوكره روسيه، انكلتره، فرانسه و متفقلى ايله حال حرب اوزره بولونديغى باب عالي طرفدن اعلان ده اولدى.

دولت عثمانیه نك ۱۹۱۴ حرب عموميسنه اشتراكى، تاريخ عثمانيك فوق العاده مهم بر واقعه سنى تشكيل ايدىور. ايتايا ايله اوزون سورن بر حربدن چيقمه يني متعاقب، بر سنه قدر اول، دورت بالقان دولتك حيات متفقسييله صاواشوب خيلى يورولمش اولان دولتك شمى اوچ مهيب و معظم دولته حربه كيرمه سى نه ديمك اولديغى ايش باشنده بولونانلر بيلميور دكلدى. فقط تسلسل وقايحه قارشى قويماق اقتدار بشرك خارجنده در. آرتق بو صوك تورك واسلام دولتى ايچون بوتون اقتداريغى صرف ايدىورك، بوتون فداكارلىقلى كوزه آلدىرورق، صوك احتياطلريغى اوكه سورىورك، بوغوغاي اجل واعلايه ارككجه سنه قرار و يرمكدن غيرى چاره يوقدى. حكومت عثمانيه بو قرارى ويردى و قرارنده حقيدر...

دينله بيليركه دولت عثمانيه ابتدائى تاسسندن برى، كچن سنه يه واوكمزده كى سنه يه عظمت و اهميتى جهتييله متفوق سنه لر ياشامامشدر. عثمانلى دولتى، تورك خاقانلىغى واسلام خلافتى حياتنك مطلق بر صورتده اك مهم بر دورى سنى كچيرمكده در. چوق قوللانييله رق بر آ زاشينان حيات و نجات غوغاسى تعبيرى، كيرديكمز حرب مهيه تام و حقيقى معناسيله تطبيق ايدى بيليرز: بوكونك فرداسى نجات و ياماتدر. استناد ايتديكمز حق، فردانك نجات اوله جغه اميد و ايمان و يرمكده برابر نجاتى قزاق ايچون مقتضى تدبيرلرده قصور ايتمه مك لايديدى. وضعيتك عظمت و مهابتييله متناسب تدبيرلر آلدى. مزار اعلان ايدى. عالم اسلام ايله خصاسى آره سنده چيقان بو ملحمة كبراده، بوتون اهل اسلامك خليفه اسلام و سنجاع پيغمبرى اطرافنده طوبلانمه لرى شرعاً فرض اولديغنه دائر فتاواى شريفه اصدار اولدى. اسلام قارده شمر و بتيشيك قومشومز ايران رسماً اتفاقره داخل اولاماديسده فعلاً معاونت دادرانه سنى اسيركه مدى. عثمانلى - ايران كومه سنه افغانى ده الحاق ايدىورك بر مسلمان اتفاق مثلشدن بحث اولدى. روس انكلز تبعه سى مسلمانلرك روحاً، فكر جهاده مربوطيتلى آ كلاشيدى. انكلتره نك

مصرده یاپدیردینی ضربۀ استبداد، مصرک مقام خلافتہ درجہ مربوطیتنی کوستریر برمحک اولدی؛ بر اوپورت قرالی کبی صحنه چیقاردینی سلطان حسین تبعه سنک حقیقی محبت و حرمتنی اصلا حائز اولامادی.

دولت عثمانیه، قوای مادیه سنی ده بو حربده موفقیتله استمال ایتدی: شرق اردوسی قافقاسیانک جنوبنده شجیع و جرأتکار بر جولان یاپه بیلدیکی کبی روسلرک هیچ بر یرده جدی غلبه لرینه محل و یرمدی. بو اوردونک بر قولی آذربایجانہ کچهرک، بوقارداش ایالتی مستولی موسقوفلرک وجودندن قسماً تمیزله مهیه موفق اولدی. جنوب اوردوسی، عبرانیلرک ۴۰۰۰۰ ییل طولاشدق لری صوسز، یولسز تیه محراسنی برایکی آی ایچنده موفقیتله مرور ایدهرک، ویش قنالنده بویوک بریتانیا ایمپراطورلغنک بوغازینی صیقه جق بر وضعیت آلدی. قره دکر دونماز روسیه ساحلرینی برقاچ دفعه طوپه طوته رق او حوالیده بر آزاوندولمش اولان تورک قورقوسنی تکرار خاطر لاتدی. نهایت چناق قلعه بوغازی اوکنه طویلانمش اک قوتلی بحری دولترک برچوق دریدنوط و سویر دریدنوطلری، کچن سنه نک صوک ایکی هفته سنی آدم بویوکلکنده بیکلرجه مریمی آتمقله کچیردکلری حالده، نه عسکری، نه سیاسی هیچ بر جدی نتیجهیه واصل اولامادیلر. قلعه سلطانیه بوغازینک قهرمان مدافع لری، انجه جک دریله قابلی کوچوجک انسانک یاریم آرشین قالینلغنده چلیکله اورتولی دیو قدر کیمدن ده صاغلام اولدیغنی بالفعل اثبات ایتدیلر...

تورکچیلر، دولت عثمانیه نک ائتلاف مثلته آچدینی حربی، بر مفکوره محاربه سی صورتیله تلقی ایتدیلر. چونکه، روسیه ده، علی الخصوص قافقاس طاغارینک جنوبنده کی روس ولایتلرندہ استقلال و حریتلری نزع اولونمش تورکر چوقدر. بو حربده موفقیت، اونلرک تخلیصنه خدمت ایدہ جکدر. بو مفکوره وی عنصر، اسکی عثمانلی حربلرینک هیچ بریسنده یوقدی. حربک بر قسم عثمانیلرجه دین جهندن دیکر بر قسم عثمانیلرجه ملیت جهندن ایدہ آل بر حرب اولمسی، فدا کارلقلری آرتدیردی: مکاتب عالیہ طلبه سندن کنج و کزیده بر چوق تورک یاوردولری، محضا اسیر ملتداشلرینی قورتارمق یوکسک و بویوک املیه شرق اوردوسنه، قافقاس حدودینه قوشدیلر.

حرب حاضرک بویله ایدمه آل بر شکل آلمه سی، نهایت النهایه، هیچ اولمازسه
مفکوره وی اقسامنده، مطلق بر غلبه وظفری تأمین ایدمه جکدر؛ زیرا مفکوره نك
حياتنده نامتناهیلک وارددر . مفکوره اصلا اولمز، دئما بویویه رك، قوتله رك
یعنی ظفردن ظفره ایلر ولیه رك یاشسار . عظمتلی وهیبتلی واقعه لر، ایدمه آلك
تموینه الك مساعدشرائطدر؛ بویوك حادثه لر، بویوك امللرك غدا سی تشکیل ایدر.
کوس جهاد، اویوشمش، اویقوده قالمش اسلاماره تهلكی ویا سحری
خاطر لاتوب، اونلری اویاندرمه یه، چالیشیور؛ اونلری یاقینلاشمه یه، برلشمه یه
چاغیریور؛ تورکلکك قورتاریلمه سی املنك تحققه باشلامه سی ایسه، شرقده یکی بر
حياتك طوغدیغنی، غازیلریله شهیدلریله کوستریور . بو جهته ۱۳۳۰ سنه سنده
قوپان بویوك هائله یه باقارق، انسانلق نامنه متأثر اولسه ق بیله، اونك یته بر قسم بشیریت
اولان شرقك، تورک واسلام دنیا سنك انتباهنه مبدأ اوله بیله جکنی دوشونه رك
متسلی وحتی ممنون اوله بیلرز . دنیایی طولدیران طوب سسلری، احتمال که
تورکلکك یکیدن دوغیشنی تبشیر ایدیور . کتب مقدسه خبر ویرمیورمی که
مقدس مفکوره دائما کوك کورلتیلری وشمشك آیدنلقلری آرسنده تجلی ایدر...
آ. ی.

مصرک بیوک اوغلی

باشی بیل ۳ - جلد ۷ - صافی ۲ دودر .

حزب الوطنی رئیسك صوك زمانلرینی تصویر ایتمه دن اول مصر خارجنده کی
فعالیتدن، آوروپاده اوینادینی رولدن بحث ایتك لازمدر . کامل، مصرک کندی
کندینه، یالکز کندی قوتیله قورتیله یه جفنی بك ایرکن ادراك ایتش، بوتون
آوروپایی مصر مسئله سیله علاقه دار ایدمه رك وهر یرده وطنی ایچون قوتلی
طرفدارلر ایدینه رك خارجك مظاهرتی تأمین ایتك غایه سی عمقیه باشلامشدی .
کاملی الك زیاده امیده دوشورن شی ۱۹۰۴ سنه سنه قدر فرانسه ایله انکلتزه